

Dosarul nr. 2ra-1074/19

Prima instanță: Judecătoria Criuleni sediul Central (jud. A. Motricală)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Pavel Padurean, reprezentat de avocatul Victor Muruziuc împotriva lui Aurel Afteni cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov și menținută hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătoria Criuleni sediul Central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 19 ianuarie 2018, Pavel Padurean, reprezentat de avocatul Victor Muruziuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Aurel Afteni cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că Aurel Afteni este fostul soț al fiicei sale, care în perioada anilor 2012 - 2016 locuia la dânsul acasă în sat. XXXXX r-nul XXXXX.

În luna august 2012, ginerele său, Aurel Afteni a săvârșit un accident rutier, în urma căruia a decedat XXXXX.

Pentru a putea pretinde la aplicarea unei pedepse mai blânde pentru cele săvârșite, Aurel Afteni urma să achite prejudiciul moral și prejudiciul material cauzat rudelor părții vătămate, astfel, l-a rugat să-i împrumute pentru aceasta suma de 5000 de euro.

A relatat că la 12 martie 2013, prin soția sa Margareta Padurean i-a transmis aceste mijloace bănești lui Aurel Afteni, care în prezența Margaretei Padurean a transmis acești bani reprezentantului legal al părții vătămate.

Tot atunci, Aurel Afteni și-a asumat obligația de a-i restitui integral banii împrumutați în sumă de 5000 de euro până la 1 iunie 2017.

A precizat că pentru a certifica datoria acestuia față de el și a-și asigura restituirea banilor, ulterior transmiterii banilor, la 14 martie 2015, Aurel Afteni a semnat o recipisă prin care a atestat că la momentul eliberării acestei recipise, dânsul are obligații pecuniare față de Pavel Padurean de 5000 de euro.

Fără a ține cont de faptul că în recipisă a fost stabilit termenul limită de achitare definitivă – 1 iunie 2017, aceste obligații nu au fost îndeplinite de către pârât până la momentul actual.

Pe parcurs, au fost întreprinse mai multe măsuri în vederea restituirii datoriei, utilizând adresa electronică a lui Aurel Afteni. Prin intermediul poștei electronice a dus cu el mai multe tratative, privind restituirea banilor, fiica sa Adina Afteni, dar toate conversațiile s-au limitat cu promisiuni declarative, neconcrete și fără rezultate.

La 4 decembrie 2017 și 18 ianuarie 2017, a trimis în adresa pârâtului reclamații cu propunerea de soluționare pe cale prejudiciară a litigiului cu anexa calculului dobânzilor aferente în caz de neachitare în timp, dar răspuns la aceste scrisori nu a primit.

La achitarea obligațiilor purtătoare de dobândă conform dispozițiilor legale, urmează a fi calculată dobânda de întârziere care constituie conform art. 585 și 619 alin. (2) Cod civil - 9% peste rata de refinanțare a băncii naționale, care la perioada în care a apărut obligația, conform Hotărârii BNM nr. 130 din 24 mai 2017 constituia 9 %.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167, 174-175 CPC, art. 210, 585, 602, 619, 867-871 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea pârâtului la plata sumei de 5000 de euro cu titlu de datorie de bază, a dobânzii de întârziere la momentul înaintării cererii în cuantum de 1875 de euro și a cheltuielilor de judecată – asistenței juridice în sumă de 7000 de lei și taxei de stat în sumă de 4449,05 de lei.

În cadrul ședinței de judecată din 13 iunie 2018, Pavel Padurean, reprezentat de avocatul Victor Muruziuc a depus cerere privind majorarea cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a sumei de 5000 de euro cu titlu de datorie de bază, a sumei de 1425 de euro ca dobândă de întârziere, a sumei de 950 de euro – clauza penală, a cheltuielilor de judecată compuse din 7000 de lei pentru serviciile juridice și 4449,05 cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni sediul Central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Aurel Afteni în beneficiul lui Pavel Padurean suma de 5626,10 de euro evaluați în lei moldovenești conform cursului stabilit de BNM la ziua executării hotărârii judecătorești din care 5000 de euro cu titlu de datorie și 626,10 de euro cu titlu de dobândă de întârziere.

A fost încasată de la Aurel Afteni în beneficiul lui Pavel Padurean suma de 10521,66 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată din care 7000 de lei pentru asistență juridică și 3521,66 de lei taxa de stat plătită la depunerea acțiunii.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost restituită lui Pavel Padurean de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat suma de 686,19 de lei plătită în plus ca taxă de stat la depunerea acțiunii.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov și menținută hotărârea primei instanțe.

La 11 aprilie 2019, Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov a declarat recurs împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

A indicat că recipisa în cauză a apărut atunci când dânsul trebuia să divorțeze de Elena Afteni, fiind obligat să întocmească o recipisă precum că la 14 martie 2015 a luat un împrumut în sumă de 5000 de euro de la Pavel Padurean, bani care au fost folosiți de către ambii soți la întreținerea sa, atunci când niciunul din ei nu munceau.

Instanța chiar pe prima filă a hotărârii a indicat faptul că banii au fost transmiși conform recipisei la 12 martie 2015, prin intermediul fostei soacre Margareta Padurean, fapt care nu corespunde adevărului și nici recipisei prezentată și anexată ilegal la materialele cauzei civile.

A obiectat că în cadrul examinării cauzei, a solicitat să fie atrasă în proces în calitate de copârât fosta sa soție Elena Afteni, cerință care a fost respinsă de instanță fără o motivare, astfel fiindu-i încălcat dreptul lui la un proces corect și echitabil.

De fapt, conform recipisei din 14 martie 2015 este vorba de un împrumut primit de către el și fosta sa soție Elena Afteni, urmând ca ambii să-l restituie, pentru că până la 4 ianuarie 2016, s-au aflat în căsătorie, însă Pavel Padurean a considerat că doar el trebuie să restituie suma dată, indicându-l doar pe el în calitate de pârât în cererea de chemare în judecată, astfel dând dovadă de rea-credință.

A considerat important de menționat și faptul că recipisa a fost întocmită de el în prezența fostei soții Elena Afteni.

Pentru a induce instanța în eroare, a fost anexată o recipisă din anul 2013, prin care a fost transmisă suma de 5000 de euro reprezentantului legal al părții vătămate care a avut de suferit în urma unui accident rutier, fapt pe care îl consideră de rea-credință din partea intimatului, deoarece recipisa din anul 2013 cu cea din anul 2015 nu au nicio legătură pentru că chiar în recipisa din anul 2015 este indicat clar că dânsul datorează suma de 5000 de euro și că banii au fost luați în anul 2013.

Pe de altă parte, dacă banii au fost luați în anul 2013, atunci de ce Pavel Padurean s-a adresat în instanța de judecată după expirarea termenului de prescripție.

A evidențiat că atât în prima instanță, cât și în instanța de apel a încercat să comunice, dar fără rezultat, că de fapt recunoaște parțial cererea și consideră că, deoarece banii au fost luați împreună cu Elena Aftenii, urmează a fi restituiți împreună, nefiind corect să se facă trimitere la achitarea unui prejudiciu din anul 2013, iar recipisa chipurile a fost scrisă în anul 2015.

Instanța a făcut trimitere la declarațiile martorului Margareta Padurean care este soția lui Pavel Padurean pe marginea cauzei civile și sigur că va depune doar acele declarații convenabile lor.

A comunicat că, deși a încercat să atragă atenția instanței de judecată asupra prevederilor art. 121 CPC, instanța a luat în considerație și a atras atenția doar la declarațiile părții cointeresate și respectiv, declarațiile lui practic nici nu dorea să le asculte.

Totodată, nu este relevantă și legală anexarea la materialele cauzei a unei recipise scrisă unei persoane cu trei ani mai înainte.

Nu este clar cum instanța de judecată a stabilit cu certitudine că anume la 12 martie 2013, Pavel Padurean i-a transmis cu titlu de împrumut suma de 5000 de euro și prin care act legal a stabilit această circumstanță.

Prima instanță a considerat inaplicabile prevederile art. 24 alin. (2) Codul familiei, or, în ședința de judecată s-a stabilit chipurile cu certitudine că banii au fost folosiți anume de el, ceea ce nu corespunde adevărului și de fapt împrumutul a avut loc în anul 2015 și a fost folosit de ambii soți pentru necesitățile cotidiene.

Având în vedere prevederile art. 322 alin. (1) Cod civil, a precizat că declarațiile date de către soția intimatului Margareta Padurean nu pot fi luate în considerație, mai mult ca atât aceasta avea intenție directă de a da declarații în scop de a induce în eroare instanța de judecată.

La 7 mai 2019, Pavel Padurean, reprezentat de avocatul Victor Muruziuc a depus referință la recursul declarat de Aurel Afteni, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-au conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 11 aprilie 2019 împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Aurel Afteni, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari